

Latvijas Dizaina padomes sēde
2020.gada 25.novembrī, plkst: 15:30,
tiešsaistes platformā *Teams*

Protokols Nr. 7/2020

Piedalījās: Barbara Ābele, Barbara Freiberga, Mārtiņš Kokalis, Lilita Sparane, Dita Danosa, Līga Efeja-Lībiete, Inese Baranovska, Maija Rozenfelde, Iveta Rubika, Jānis Brants, Ilze Kupča, Aldis Circenis, Ingūna Elere, Evelīna Ozola, Uldis Zariņš, Lolita Rūsiņa, Zanda Jaunskunga, Dzintra Purviņa.

Vadīja: Zanda Jaunskunga, Dzintra Purviņa.

Dienaskārtība:

1. Jautājumu par ēkas Elizabetes ielā 2 statusu.
2. KM piedāvātais modelis - dizaina NEP jautājuma risināšanā.
Ziņojums: KM valsts sekretāra vietnieks Uldis Zariņš,
izglītības jautājumu eksperte Lolita Rūsiņa.
3. Jaunumu aplis.

Ingūna Elere ierosina kā pirmo dienaskārtībā iekļaut jautājumu par ēkas Elizabetes ielā 2 statusu.

Dzintra Purviņa: rosina Dizaina padomes kolēģiem pirms lēmuma pieņemšanas iepazīties ar aktuālāko informāciju par nacionālās akustiskās koncertzāles potenciālo novietni ēkas Elizabetes ielā 2 areālā, Baltijas valstu arhitektūras skolu studentu un profesūras foruma/plenēra rezultātiem u.c., kā arī piedāvā iespēju padomei piedalīties plānotajā Nacionālajai Arhitektu padomes sēdē šā gada 3.decembrī, kurā tiks debatēts par minētajiem jautājumiem.

Ingūna Elerte: akcentē Elizabetes ielā 2 ēkas kā modernisma vērtību, uzsverot sēžu zāles interjera dizainu kā sava laika modernisma liecību (*ēka celta, 1974.gadā arhitekti: J. Vilciņš, A. Ūdris, A. Staņislavskis un G. Asaris, akustiku sēžu zālei veidojis – A. Vecsīlis*).

Inese Baranovska: neatbalsta ēkas nojaukšanu. Piebilst, ka ēkas telpas Elizabetes ielā 2 neatbilst laikmetīgās mākslas muzeja funkcijām.

Dita Danosa, Aldis Circenis un Barbara Freiberga rosina balsot par ēkas Elizabetes ielā 2 statusu.

Zanda Jaunskunga: aicina noformulēt Dizaina padomes viedokli par ēku Elizabetes ielā 2.

Evelīna Ozola: piedāvā formulējumu: *Nav pieļaujama ēkas Elizabetes ielā 2 nojaukšana vai būtiska pārveidošana, jo tā ir spilgta modernisma arhitektūras un dizaina paraugs Rīgas vēsturiskajā centrā. Ēka ir saglabājusies labā stāvoklī un satur kultūras vērtības no nesena un līdz šim maz pētīta vēstures perioda.*

Dita Danosa: uzsver, ka atbilstoši Eiropas *New Bauhaus* garam nav vēlams nojaukt pilnvērtīgi funkcionējošas būves — tās var kvalitatīvi atjaunot un pielāgot jaunām funkcijām.

Lēmums:

Nav pieļaujama ēkas Elizabetes ielā 2 nojaukšana vai būtiska pārveidošana, jo tā ir

modernisma arhitektūras un dizaina paraugs Rīgas vēsturiskajā centrā. Ēka ir saglabājusies labā stāvoklī un satur kultūras vērtības no nesena un līdz šim maz pētīta vēstures perioda.

2.KM piedāvātais modelis - dizaina NEP jautājuma risināšanā.

Uldis Zariņš: iepazīstina ar Valsts kontroles ziņojumu *Profesionālās vidējās izglītības sistēmas attīstība Latvijā*. Ziņojumā norādīti ieteikumi, kas jāveic kultūrizglītības sistēmā nākamo gadu laikā. U.Zariņš min sekojošus galvenos uzdevumus:

1) pakāpeniski pilnveidot nozaru kvalifikācijas struktūru kultūras un radošo industriju nozarē;

2) izskatīt un nepieciešamības gadījumā arī izstrādāt radošo industriju un kultūras nozares profesiju standartus atbilstoši radošo industriju un kultūras nozares kvalifikācijas struktūrai u.c.

Kopā ar LNCK tiek plānots izveidot pie Kultūrizglītības padomes 4 apakšpadomes (dizaina, vizuālās mākslas, mūzikas un dejas, kuras darbojas kā izglītības platformas šo jautājumu risināšanai. Izsaka zināmas šaubas par līdzšinējo ieceri par atsevišķu dizaina nozares NEP izveidi pie LDDK un tā iekļaušanos kopējā kultūrizglītības sistēmā. Uzsver, ka Kultūras ministrijai kā atbilstošāko iespēju saredz dizaina profesionālās kvalifikācijas jautājumu, kā arī izglītības un profesijas standartu izvērtēšanu Kultūrizglītības padomē.

Lolita Rusiņa: papildina, proti, ka Valsts kontrole ir norādījusi, ka Kultūrizglītības padomē ir jābūt noteiktam sastāvam, iekļaujot tajā lielākoties pārstāvjus no darba tirgus, kuri pilnvērtīgi pārzina darba tirgu un nozares specifiku. Plānots jau tuvākajā laikā izveidot padomes darbības modeli.

Ilze Kupča: piebilst, ka dizaina nozarei ir sava nozaru profesiju karte, un ir salīdzinoši daudz izdarīts struktūras sakārtošanā salīdzinājumā ar dejas un mūzikas nozari. Raksturojot plānoto Kultūrizglītības padomes darbu, saskata, ka šāda sistēma palīdzētu nozares pārstāvjiem būt klātesošiem un informētiem par procesiem un attīstību nozarē. Dizaina izglītības apakšpadomes darbs atvieglotu arī Latvijas Dizaina padomes darbu, kurai nevajadzētu izskatīt izglītības jautājumus.

Lilita Sparāne: stāsta, ka LDDK ir daudz tālejošāki plāni, arī skatīt augstākās izglītības jautājumus. Pauž savas bažas, ka Kultūrizglītības padome varētu izveidoties par lielu, neefektīvu mehānismu, kuram ir grūti pieņemt lēmumus. Uzsver, ka Kultūrizglītības padomei vajadzētu būt tik spēcīgai, lai LDDK ar tās viedokli rēķinātos.

Ilze Kupča: izsaka viedokli, ka ideja par dizaina NEP ir ļoti laba doma, un tā nav jāatmet. Vajadzētu attīstīt iecerēto modeli ar Kultūrizglītības padomes apakšpadomju izveidi, gan nākotnē atsevišķa dizaina NEP izveidi.

Dita Danosa: uzsver Dizaina nozares pārnozaru dabu, kas neabstrahējas tikai ar kultūrizglītību. Un saskata LDDK interesi dizaina nozares NEP izveidē, jo dizaina NEP ir jābūt darba devēju pusē, nevis Kultūras ministrijas paspārnē.

Ilze Kupča: uzsver, ka sākumā jauna veida padomei ar apakšpadomēm ir jāizstrādā nolikums. Deleģējums plānots no nozares profesionālajām organizācijām.

Uldis Zariņš: atbalsta ideju par Dizaina NEP pie LDDK izveidi, ja LDDK to spētu finansēt NEP darbību. Vienlaikus būtu jāturpina arī darbs pie apakšpadomju izveidošanas.

Dita Danosa: jautā, kā nodrošināt sažobi jaunajai padomei ar Izglītības un zinātnes ministriju?

Ilze Kupča: skaidro, ka svarīgi būtu izveidot tādu padomes nolikumu, kur padome funkcijās līdzinās NEP. Rosina, ka liela nozīme ir dizaina nozares pārstāvjiem un darbam arī citās NAP padomēs, kuri spēj formulēt profesionāļu viedokli.

Barbara Ābele: komentē, ka no vienas puses Kultūrizglītības padomes noņems slogu no Latvijas Dizaina padomes. No otras puses, svarīgs jautājums ir – cik cilvēku resursu tas prasīs, cik liels būs darba apjoms? Cik laiku tas prasīs un vai tam būs finansējums? Jautājums ir par darba kvalitāti, jo nepieciešami eksperti savā jomā, kuri labi pārzina likumdošanu, izglītības sistēmu un nozari.

Uldis Zariņš: stāsta, ka sekretariāta funkcijas uzņemsies LNKC un ekspertiem visdrīzāk būs brīvprātīgs darbs, jo šāda sistēma ir arī citās NEP struktūrās.

Ilze Kupča: dalās pārdomās, ka nozaru ekspertu padomēs ir aptuveni līdz divdesmit cilvēku un arī Kultūrizglītības padomes apakšpadomēs varētu darboties no 15 līdz 18 eksperti. Atsevišķu gadījumu ir iespējas arī pieaicināt ekspertus no malas. Uzsver, ka būtu svarīgs koordinators, kurš organizē darba kārtību un virza jautājumus uz nopietnu rezultātu.

Dita Danosa: dalās ar pieredzi Radošo industriju padomē, kur kopā bija divdesmit līdz divdesmit četras radošās industrijas. No katras jomas bija tikai viens pārstāvis un tika konstatēts, ka pārāk atšķirīgas intereses. Dalās arī pārdomās, ka šādā platformā dizaina nozare netiks skatīta horizontālā pārklājumā. Aicina neizslēgt arī dizaina NEP iespēju. Savukārt Kultūrizglītības NEP tvert kā veidojumu, kas strukturē, kartē kultūrizglītību, un ir kā labs partneris sarunām ar citu nozaru NEP.

Lilīta Sparāne: rosina Kultūrizglītības padomē iekļaut kompetentu pārstāvi, kurš nozaru ekspertu viedokļus spētu noformulēt un fiksēt atbilstoši vajadzīgajiem normatīvajiem regulējumiem.

Uldis Zariņš: stāsta, ka norādot, ka arī LDDK ir konkrēts rāmis, kura ietvaros jautājumi tiek skatīti. Šādi vērtējot, Kultūrizglītības padomes struktūra dod plašāku iespēju, pašiem veidot padomes uzdevumus un funkcijas.

Dita Danosa: uzsver, ka svarīgi nozares pārstāvjiem just, ka Kultūrizglītības padomei ir svars un tā tiek ņemta vērā, pretējā gadījumā zūd motivācija tajā iesaistīties.

- **Jaunumu aplis**

Inese Baranovska: aicina apmeklēt izstādi *Madernieka stils* Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā.

Dita Danosa: pastāsta, ka šobrīd notiek gatavošanās kopā ar Igauniju un Lietuvu dalībai Londonas Dizaina festivālā 2021.gadā (ar kopīgu projektu *Tactil Baltic*). Aicina Dizaina padomi ieteikt un palīdzēt apzināt potenciālos runātājus diskusijā – pētniekus un ekspertus, kurus varētu ielobēt kādā no festivāla diskusijām.

Lilīta Sparāne: atsaucas uz nupat notikušo konferenci par Inovācijām publiskajos iepirkumos, rosina domāt, kā padarīt populārāku dizaina inovāciju publiskajā iepirkumā.

Sēdi vadīja

_____/Z. Jaunskunga

Protokolēja

_____/Ina Ločmele, Dzintra Purviņa